

Sygn. akt II AKa 149/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Adam Wrzosek (spr.)

Sędziowie SA Hanna Wnękowska

Marek Czecharowski

Protokolant sekr. sąd. Łukasz Jachowicz

przy udziale Prokuratora Adama Karbowskiego

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2016 r. sprawy:

1. *R. K. (1) urodzonego (...) w W., syna S. i M. z d. K.,*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2. *J. D. urodzonego (...) w W., syna J. i M. z d. F.,*

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

3. *A. S. (1) urodzonego (...) w W., syna R. i G. z d. G.,*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

4. *S. Z. urodzonego (...) w W., syna S. i H. z d. B.*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

5. *M. W. urodzonego (...) w W., syna J. i A. z d. Z.*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

6. *A. Ł. urodzonego (...) w P. syna Z. i M. z d. P.*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

7. *R. B. (1) urodzonego (...) w W., syna J. i I. z d. B.*

oraz

8. *R. K. (2) urodzonego (...) w B., syna K. i M. z d. B.*

oskarżonych z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 286 § 1 k.k.,

9. *R. W. urodzonego (...) w K., syna E. i K. z d. B.*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. . 286 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

10. *J. N. urodzonego (...) w P., syna E. i I. z d. D.*

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

11. *A. S. (2) urodzonego (...) w S., syna W. i T. z d. D.*

oskarżonego z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora,

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 grudnia 2015 roku sygn. akt XVIII K 280/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie dotyczące uniewinnienia oskarżonego J. D. od popełnienia czynu zarzuconego w pkt II aktu oskarżenia oraz orzeczenie dotyczące uniewinnienia oskarżonych R. B. (1) i R. K. (2) od popełnienia czynu zarzuconego w pkt X aktu oskarżenia i w powyższym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części i w tym zakresie wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz:

- adw. M. D., Kancelaria Adwokacka w W. – obrońcy oskarżonego R. K. (1),

- adw. R. D., Kancelaria Adwokacka w W. – obrońcy oskarżonego J. D.,

- adw. M. N., Kancelaria Adwokacka w W. – obrońcy oskarżonego R. W.,

kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, zawierające 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu wyżej wymienionych oskarżonych przed Sądem Apelacyjnym.

UZASADNIENIE

W sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. akt XVIII K 280/13 oskarżono:

R. K. (1) o to, że:

I. w bliżej nieustalonym okresie czasu, co najmniej od 2009 r. do 15 stycznia 2010 r. w S., S. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej puścił w obieg co najmniej 37 sztuk podrobionych pieniędzy polskich w postaci: monet o nominale 2 groszy, monet o nominale 5 groszy, monet o nominale 10 groszy, monet o nominale 20 groszy, monet o nominale 2 złotych w ten sposób, że 25 sztuk wskazanych wyżej monet sprzedał jako autentyczne ustalonej osobie za kwotę łączną 15.000 zł, a 12 sztuk wymienionych monet sprzedał K. W. (1) za łączną kwotę co najmniej 83000 zł:

- o nominale 2 złote z 2005 r. koloru złotego za kwotę 800 zł,

- o nominale 2 grosze z 2006 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,

- o nominale 10 groszy z 2005 r., koloru złotego za kwotę 500 zł,
- o nominale 5 groszy z 2005 r., koloru złotego za kwotę 500 zł,
- o nominale 2 grosze z 2005 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,
- o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,
- o nominale 5 groszy z 2006 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,
- o nominale 5 groszy z 2005 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,
- o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru złotego za kwotę 500 zł,
- o nominale 20 groszy z 2005 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł,
- o nominale 2 złote z 2006 r., rewers koloru złotego, awers koloru srebrnego za kwotę 2500 zł,
- o nominale 10 groszy z 2005 r., koloru srebrnego za kwotę 500 zł, wprowadzając K. W. (2) w błąd co do ich autentyczności, albowiem wskazane monety w rzeczywistości nie były monetami próbnymi i doprowadzając przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę co najmniej 8300 zł,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

J. D. o to, że:

II. w bliżej nieustalonym okresie czasu, najpóźniej od sierpnia 2004 r. do 18 sierpnia 2006 r. w W. w W. (...), będąc zatrudnionym na stanowisku ustawiacza, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, podrobił polskie pieniądze w postaci co najmniej 500 sztuk monet o nominałach 1 grosz, 2 grosze, 5 groszy, 10 groszy i 20 groszy, a w dniu 18 sierpnia 2006 r. podrobił monety polskie o nominale 2 groszy w ten sposób, że po otrzymaniu od ustalonej osoby krążków ze stopu miedzioniklu przeznaczonego do produkcji monet o nominale 10 groszy wybił na nich przy pomocy oryginalnych stempli co najmniej 5 polskich monet o nominale 2 groszy, które następnie, wobec ujawnienia tego faktu przez kierownika zmiany M. (...), zostały komisyjnie zniszczone,

to jest o czyn z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

A. S. (1) o to, że:

III. w bliżej nieustalonym okresie czasu nie wcześniej niż w 2005 r. do co najmniej 2 listopada 2011 r. w Ł., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przyjął od nieustalonej osoby w celu puszczenia w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci: 1 monety o nominale 2 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzioniklu, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzi, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 10 groszy, wybitą w miedzi, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 20 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w srebrze, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 roku w srebrze, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w mosiądzu, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 2 groszy, wybitą w 2006 r. w miedzioniklu, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 10 groszy, wybitą w 2006 r. w miedzi, opisaną jako próba, 1 monety o nominale 2 złotych, wybitą w 2006 r. w mosiądzu, opisaną jako próba, oraz puścił w obieg niżej wymienione monety, które sprzedał za pośrednictwem portalu internetowego (...) jako próby polskich monet obiegowych i tak:

- w dniu 1 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 20 groszy wybitą w 2005 r. za nieustaloną kwotę nieustalonej osobie,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 5 groszy wybitą w 2005 r. za kwotę 475 zł P. L.,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 10 groszy wybitą w 2005 r. za kwotę 355 zł P. L.,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 2 grosze wybitą w 2005 r. za kwotę 310 zł P. L.,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 2 złote wybitą w 2005 r. za kwotę 1414 zł P. L.,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 10 groszy wybitą w 2005 r. za kwotę 1032 zł P. L.,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 2 złotych wybitą w 2005 r. za kwotę 4250 zł ustalonej osobie,
- w dniu 2 listopada 2011 r. na aukcji nr (...) monetę o nominale 1 grosza wybitą w 2005 r. za kwotę 660 zł A. Ż.,

wprowadzając wskazanych nabywców w błąd co do autentyczności tych monet, albowiem przedmiotowe monety nie były monetami próbnymi i doprowadzając przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem te osoby na kwoty wskazane wyżej,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

S. Z. o to, że:

IV. w dniu 15 lutego 2009 r. w Z., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...) z/s w Z. ul. (...) puścił w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci 2 monet o nominałach 2 groszy, 5 groszy, w ten sposób, że sprzedał za pośrednictwem portalu internetowego „(...)” niżej wymienione podrobione monety, jako:

- monetę o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitą w aluminium, umieszczoną w (...) firmy (...), J. S. za kwotę 1009,01 zł,
- monetę o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitą w miedzioniklu, umieszczoną w (...) firmy (...), K. P. za kwotę 711 zł,

wprowadzając wskazanych nabywców w błąd co do ich autentyczności, albowiem w rzeczywistości były to falsyfikaty i doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwoty wskazane wyżej,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

V. w okresie od 1 maja 2010 r. do 31 października 2010 r. w Z. oraz w bliżej nieustalonym miejscu w okolicach Ł. i P., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą „N. Z. Z. S. z/s Z. ul. (...)” puścił w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci 23 monet o nominałach 2 groszy, 5 groszy, 10 groszy, 20 groszy i 2 złote, w ten sposób, że sprzedał je za pośrednictwem portalu internetowego (...), i tak:

- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), M. P. (1) za kwotę 338 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2006 r., wybitej w miedzioniklu umieszczonej w (...) firmy (...), M. P. (1) za kwotę 326 zł,

- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu umieszczonej w (...) firmy (...), P. F. za kwotę 362 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2006 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), W. W. (2) za kwotę 214,30 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitej w mosiądzu, umieszczonej w (...) firmy (...), J. C. (1) za kwotę 710 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2005 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), J. M. (1) za kwotę 755, 80 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), J. C. (1) za kwotę 710 zł,
- w dniu 01 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 20 groszy z 2005 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), J. S. za kwotę 499 zł,
- w dniu 26 września 2010 r. za pośrednictwem portalu (...) dokonał sprzedaży monety o nominale 2 złote z 2006 r., wybitej w mosiądzu, umieszczonej w (...) firmy (...), T. D. za kwotę 1011 zł,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 2 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitej w mosiądzu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitej w mosiądzu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2005 r., wybitej w miedzioniklu, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 5 groszy z 2006 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2005 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,

- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 20 groszy z 2005 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,
- w miesiącu październiku 2010 r. dokonał sprzedaży monety o nominale 20 groszy z 2005 r., wybitej w aluminium, umieszczonej w (...) firmy (...), Z. M. (1), za nieustaloną kwotę,

wprowadzając wskazanych nabywców w błąd, co do ich autentyczności, albowiem wskazane monety były falsyfikatami i doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwoty wskazane wyżej,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

M. W. o to, że:

VI. w okresie od co najmniej 27 kwietnia 2008 r. do 13 maja 2010 r. w W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej puścił w obieg podrobione polskie pieniądze w postaci 21 monet o nominałach 10 groszy, 2 groszy, 5 groszy, 20 groszy, 2 złotych oraz usiłował puścić w obieg podrobione polskie pieniądze w postaci 3 monet o nominałach 2 groszy, 5 groszy i 20 groszy, w ten sposób że prowadząc działalność gospodarczą pod firmą P. (...) oraz (...) sprzedał jako próby polskich monet obiegowych niżej wymienione podrobione polskie pieniądze, wprowadzając niżej wskazanych nabywców w błąd co do ich autentyczności, albowiem w rzeczywistości były to falsyfikaty i doprowadzając ich przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwoty wskazane niżej, i tak:

- w dniu 27 kwietnia 2008 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), J. G. za kwotę 2605 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 roku za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 roku w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), J. G. za kwotę 960 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzi, umieszczoną w słabie firmy (...), J. G. za kwotę 954,60 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzi, umieszczoną w słabie firmy (...), J. G. za kwotę 810 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), Z. M. (1) za kwotę 810 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 roku w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), G. G. (2) za kwotę 851 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 roku za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 20 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), G. G. (2) za kwotę 993,50 zł,
- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...), S. B. za kwotę 1526 zł,

- w dniu 18 czerwca 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 2006 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...), S. B. za kwotę 1425 zł,
- w lipcu 2009 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...), J. W. (1) za kwotę 1400 zł,
- w dniu 19 sierpnia 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), W. M. (1) i J. K. za kwotę 800 zł,
- w dniu 19 sierpnia 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 groszy, wybitą w 2006 r. w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), J. G. za kwotę 878 zł,
- w dniu 19 sierpnia 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...), M. P. (2) za kwotę 936,36 zł,
- w dniu 19 sierpnia 2009 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 2006 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...) za kwotę 887,77 zł,
- w kwietniu 2010 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), S. M. za kwotę około 900 zł,
- w dniu 13 maja 2010 r. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), K. I. za kwotę 715 zł,
- w nieustalonym czasie od kwietnia 2008 r. do maja 2010 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 20 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), T. D. za kwotę około 800 zł,
- w nieustalonym czasie, w 2009 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 20 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), J. R. za kwotę około 700 zł,
- w nieustalonym czasie, w 2009 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 groszy, wybitą w 2005 r. w miedzioniklu, umieszczoną w słabie firmy (...), J. R. za kwotę około 700 zł,
- w nieustalonym czasie od kwietnia 2008 r. do maja 2010 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w brązalu, A. W. za kwotę około 2000 zł,
- w nieustalonym czasie od kwietnia 2008 r. do maja 2010 roku sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 roku w srebrze, A. W. za kwotę około 4000 zł,
- w nieustalonym czasie od kwietnia 2008 roku do maja 2010 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 2 złotych, wybitą w 1995 r. w brązalu, A. W. za kwotę około 2000 zł,
- w nieustalonym czasie od kwietnia 2008 r. do maja 2010 r. sprzedał jako próbę podrobioną monetę polską o nominale 20 groszy, wybitą

w 2005 r. w aluminium, Z. M. (1) za nieustaloną kwotę, oraz w okresie od 11 do 21 kwietnia 2010 r. na portalu „(...)” usiłował sprzedać jako próby podrobione monety polskie o nominale 2 groszy z 2006 r. i 5 groszy z 2006 r., wybitych w miedzioniklu, w słabach (...), S. M. za nieustaloną kwotę, a także podrobioną monetę o nominale 20 groszy z 2005 r., wybitą w aluminium, w słabie firmy (...), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odstąpienie od zamiaru nabycia tych monet przez pokrzywdzonego oraz nieznaledzenie nabywcy na monetę o nominale 20 groszy,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. zart. 13

§ 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

A. Ł. o to, że:

VII. w bliżej nieustalonym okresie na przełęknie 2009 i 2010 r. w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą „G. (...)” z/s w G., puścił w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci co najmniej 3 monet o nominałach 5 groszy, 10 groszy, 2 groszy w ten sposób, że sprzedał w prowadzonym przez siebie sklepie jako autentyczne próby monet polskich w postaci:

- 2 groszy z 2005 r., wybite w miedzioniklu, za kwotę co najmniej 100 zł,
- 5 groszy z 2005 r., wybite w miedzioniklu, za kwotę około 150 zł,
- 10 groszy z 2005 r., wybite w aluminium, za kwotę około 150 zł, W. M. (2), wprowadzając wskazanego nabywcę w bład co do ich autentyczności, albowiem w rzeczywistości monety te były falsyfikatami i doprowadzając go przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę co najmniej 400 zł,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. zart. 11 § 2 k.k.

VIII. w bliżej nieustalonym okresie 2010 r., najwcześniej dnia 28 maja 2010 r. w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą: „G. (...)” z/s w G., puścił w obieg podrobiony pieniądź polski w postaci 10 groszy, w ten sposób, że za pośrednictwem ustalonej osoby na portalu internetowym „(...)” najwcześniej w dniu 28 maja 2010 roku sprzedał jako autentyczną próbę monety polskiej podrobiony pieniądź o nominale 10 groszy z 2005 r., wybity w aluminium za kwotę 255 zł S. D., wprowadzając wskazanego nabywcę w bład co do jego autentyczności, albowiem w rzeczywistości moneta ta była falsyfikatem i doprowadzając go przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę co najmniej 255 zł,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. zart. 11 § 2 k.k.

R. B. (1) i **R. K. (2)** o to, że:

IX. w okresie od co najmniej 5 czerwca 2010 r. do 15 listopada 2011 r. w W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu oraz z R. W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą W. (...) R. K. i R. B. S.J. z/s w W. przy ul. (...) puścili w obieg podrobione polskie pieniądze w postaci 11 monet o nominałach 10 groszy, 2 groszy, 5 groszy, 2 złotych, z czego niżej wymienionych 9 monet o nominałach 2 groszy, 5 groszy, 10 groszy i 20 groszy uprzednio przekazanych im w dniu 20 grudnia 2010 r. przez R. W., w ten sposób że sprzedali jako próby polskich monet obiegowych niżej wymienione podrobione polskie pieniądze, i tak:

- w dniu 5 czerwca 2010 r. na aukcji stacjonarnej numer(...) sprzedali monetę o nominale 2 złotych z 2006 r., za kwotę 1700 zł P. B.,

- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w miedzioniklu, monetę o nominale 2 groszy z 2006 r., ustalonej osobie za kwotę 355zł,
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową niespotykaną, wybitą w miedzioniklu, o nominale 2 groszy z 2005 r., za kwotę 395 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, w wybitą w miedzioniklu, o nominale 5 groszy z 2005 r., za kwotę 395 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedał jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w mosiądzu, o nominale 5 groszy z 2005 r., za kwotę 432 zł P. K. (1),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 5 groszy z 2006 r., za kwotę 422 zł B. Z. (1),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 10 groszy z 2005 r., J. Ł. za kwotę 395 zł,
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 10 groszy z 2005 r., za kwotę 395 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową niespotykaną, wybitą w mosiądzu, o nominale 10 groszy z 2006 r., za kwotę 422 zł P. K. (1),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 20 groszy z 2005 r., za kwotę 405 zł J. M. (2),
- w dniu 15 listopada 2011 r. na aukcji stacjonarnej(...)W. (...) sprzedali monetę o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitą w aluminium, za kwotę 560 zł R. M.,

wprowadzając wskazanych nabywców w błąd co do ich autentyczności, albowiem monety te były falsyfikatami i doprowadzając przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwoty wskazane wyżej,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

X. w dniu 27 maja 2003 r. w W., na aukcji stacjonarnej nr(...), działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą: „W. (...)R. K. i R. B. S.J.” z/s w W. przy ul. (...), doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 370 zł M. S. za pomocą wprowadzenia go w błąd co do faktu, że sprzedali wymienionemu za wskazaną wyżej sumę monetę obiegową, niespotykaną, o nominale 5 groszy z 1991 r. jako wybitą w miedzi, podczas gdy w rzeczywistości moneta była wybita z innego - zwyczajnego obiegowego stopu, czym działali na szkodę wyżej wymienionego nabywcy,

to jest o czyn z art. 286 § 1 k.k.

R. W. o to, że:

XI. w bliżej nieustalonym okresie co najmniej od 2006 r. do 7 marca 2012 r. w K. i W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w tym wspólnie i w porozumieniu z R. K. (2) i R. B. (1) prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą W. (...) R. K. i R. B. S.J. z/s w W. przy ul. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przechowywał w celu puszczenia do obiegu podrobiony pieniądz polski w postaci monety o nominale 2 groszy z 2006 r., wybitej w miedzioniklu, którą nabył od wskazanych wyżej osób za kwotę 355 zł, a nadto posiadał

w celu puszczenia w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci: monety o nominale 2 złotych z 2006 r., koloru złotego, monety o nominale 2 złotych z 2006 r., monety o nominale 5 groszy z 2006 r., koloru srebrnego, monety o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru srebrnego, monety o nominale 20 groszy z 2005 r., koloru srebrnego, monety o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru złotego, monety o nominale 5 groszy z 2005 r., koloru złotego, a nadto puścił w obieg podrobione polskie pieniądze w postaci 14 monet o nominałach 10 groszy, 2 groszy, 5 groszy, 20 groszy, w ten sposób, że:

- w nieustalonym dniu - przed 16 października 2011 r. sprzedał M. G. 2 grosze z 2005 r., koloru srebrnego, w (...) (...) z opisem (...) 2 grosze 2005 P. C.(...) (...)*, za kwotę co najmniej 200 zł,
- w dniu 16 października 2011 r. sprzedał M. G. 5 groszy z 2005 roku, koloru złotego, za kwotę 213,50 zł,
- w dniu 16 października 2011 r. sprzedał M. G. monetę o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru złotego, za kwotę 213,50 zł,
- w dniu 17 listopada 2011 r. sprzedał D. S. monetę o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru srebrnego, za kwotę 274 zł,
- w dniu 17 listopada 2011 r. sprzedał ustalonej osobie monetę o nominale 20 groszy z 2005 r., koloru srebrnego, za kwotę 192,50 zł,
- w dniu 11 grudnia 2011 r. sprzedał A. T. monetę o nominale 10 groszy z 2006 r., koloru srebrnego, w słabie z (...) (...) z napisem (...) 10 groszy 2006 P. A. S.* (...)*** za kwotę 154,30 zł,
- w dniu 11 grudnia 2011 r. sprzedał A. T. monetę o nominale 20 groszy z 2005 roku, koloru srebrnego, w słabie z (...) (...) z napisem (...) 20 groszy 2005 P. (...)*) (...)*** za kwotę 154,30 zł,

a ponadto w dniu 20 grudnia 2010 r. przekazał we wskazanym wyżej celu R. K. (2) i R. B. (1) niżej wymienione falsyfikaty monet, którzy następnie sprzedali je jako próby polskich monet obiegowych, i tak:

- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w miedzioniklu, o nominale 2 groszy z 2005r., za kwotę 395 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w miedzioniklu, o nominale 5 groszy z 2005r., za kwotę 395zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 20 groszy z 2005r., za kwotę 405 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 10 groszy z 2006r., za kwotę 395 zł J. M. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w mosiądzu, o nominale 5 groszy z 2005r., za kwotę 432 zł P. K. (1),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w mosiądzu, o nominale 10 groszy z 2006r., za kwotę 422 zł P. K. (1),
- w dniu 4 stycznia 2011r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 5 groszy z 2006r., za kwotę 422 zł B. Z. (2),
- w dniu 4 stycznia 2011 r. za pośrednictwem portalu (...) sprzedali jako monetę obiegową, niespotykaną, wybitą w aluminium, o nominale 10 groszy z 2005r., J. Ł. za kwotę 395 zł,

- w dniu 15 listopada 2011 r. na aukcji stacjonarnej 48 W. (...) sprzedali monetę o nominale 10 groszy z 2006 r., wybitą w aluminium, za kwotę 560 zł R. M.,

wprowadzając wskazanych nabywców w błąd co do ich autentyczności, albowiem monety te były falsyfikatami i doprowadzając ich przez to do niekorzystnego rozporządzenia mienia na kwoty wskazane wyżej, oraz co najmniej w okresie od 5 marca 2012 r. do dnia 7 marca 2012 r. w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić inną osobę, będącą użytkownikiem portalu internetowego aukcji (...) do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem w kwocie co najmniej 499 zł poprzez wprowadzenie tej osoby w błąd co do autentyczności oferowanej na wskazanej wyżej akcji monety o nominale 2 groszy z 2006 r., wybitej w miedzioniklu, w ten sposób, że wystawił na aukcji (...) o numerze (...) przedmiotową monetę jako autentyczną, rzadką na rynku numizmatycznym monetę menniczną i ustawił jej licytację do dnia 12 marca 2012 r. od kwoty 499 zł, podczas gdy wiedział, iż jest ona podrobiona, lecz zamiaru swego nie osiągnął z uwagi na wykrycie tego faktu przez Policję,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

J. N. o to, że:

XII. w okresie od 24 kwietnia 2009 r. do 10 grudnia 2009 r. w P. i w W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z P. N., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą „J. N.P. (...)z/s w P. przy ul. (...)”, a P. N. prowadząc działalność gospodarczą pod firmą (...) puścili w obieg podrobione pieniądze polskie w postaci 10 monet o nominałach wskazanych niżej, w ten sposób, że J. N. przekazał je P. N., w celu wydania certyfikatów ich autentyczności, a następnie P. N. sprzedał je za pośrednictwem portalu internetowego „(...)” jako próby polskich monet obiegowych, i tak:

- w dniu 24 kwietnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), za pośrednictwem portalu „(...)” P. N. sprzedał jako próbę podrobioną, polską monetę o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r., w aluminium i brązie, umieszczoną w słabie firmy (...), S. B. za kwotę 1525 zł,
- w dniu 24 kwietnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), za pośrednictwem portalu „(...)” P. N. sprzedał jako próbę, podrobioną polską monetę o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r., w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), K. P. za kwotę 1026 zł,
- w dniu 24 kwietnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), za pośrednictwem portalu „(...)” P. N. sprzedał jako próbę podrobioną, polską monetę o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w brązie, umieszczoną w słabie firmy (...), J. S. za kwotę 1345 zł,
- w dniu 24 kwietnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), za pośrednictwem portalu „(...)” P. N. sprzedał jako próbę podrobioną, polską monetę o nominale 2 złotych, wybitą w 2005 r. w srebrze, umieszczoną w słabie firmy (...), S. B. za kwotę 2325 zł,
- w dniu 24 kwietnia 2009 r., po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), za pośrednictwem portalu „(...)” P. N. sprzedał jako próbę podrobioną, polską monetę o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w brązie, umieszczoną w słabie firmy (...), M. K. za kwotę 1380 zł,
- w dniu 10 grudnia 2009 r. po przyjęciu od J. N., P. N., za pośrednictwem portalu „(...)”, sprzedał jako próbę, podrobioną, polską monetę o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w brązie, umieszczoną w słabie firmy (...), J. R. za kwotę 787 zł,

- w dniu 10 grudnia 2009 r. po przyjęciu od J. N., P. N., za pośrednictwem portalu „(...)”, sprzedał jako próbę, podrobioną, polską monetę o nominale 10 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), J. R. za kwotę 800 zł,
- w dniu 10 grudnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), P. N. za pośrednictwem portalu „(...)” sprzedał jako próbę, podrobioną, polską monetę o nominale 2 złotych, wybitą w 2006 r. w mosiądzu, umieszczoną w słabie firmy (...), P. F. za kwotę 1009 zł,
- w bliżej nieustalonym okresie czasu do dnia 10 grudnia 2009 r. po uprzednim wydaniu certyfikatu nr (...), P. N., za pośrednictwem portalu „(...)”, sprzedał jako próbę, podrobioną, polską monetę o nominale 5 groszy, wybitą w 2005 r. w aluminium, umieszczoną w słabie firmy (...), P. P. (1) za nieustaloną kwotę,
- w dniu 20 sierpnia 2009 r. w P. puścił w obieg nieustalonym osobom podrobione monety polskie w postaci:

- 1 monety o nominale 10 groszy, wybitej w 2005 r.,

- 2 monet o nominale 2 złotych wybitych w 2006 r.,

- 1 monety o nominale 10 groszy, wybitej w 2005 r., które przekazał wcześniej za pośrednictwem P. do (...) firmie (...), po czym je odebrał,

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

XIII. w dniu 26 października 2010 r. w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą „J. (...)” z/s w P. przy ul. (...), puścił w obieg podrobiony pieniądz polski w postaci monety o nominale 2 złotych z 2006 r., wybity w mosiądzu, umieszczony w słabie firmy (...) w ten sposób, że za pośrednictwem swojej żony sprzedał go na portalu (...) jako autentyczną monetę obiegową J. P. (1) za kwotę 770 zł, wprowadzając wskazanego nabywcę w błąd co do jej autentyczności, albowiem w rzeczywistości ta moneta była falsyfikatem i doprowadzając przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wskazanej wyżej kwocie,

to jest o czyn z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

A. S. (2) o to, że:

XIV. w bliżej nieustalonym okresie czasu, co najmniej od 2 listopada 2011 r. do 1 sierpnia 2012 r. w W., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, nabył 16 niżej wymienionych podrobionych monet polskich od ustalonych dwóch osób oraz nieustalonych osób za łączną kwotę co najmniej 5050 zł i tak:

- 1 monetę o nominale 2 złotych z 2005 r., koloru srebrnego za kwotę co najmniej 4250 zł od ustalonej osoby,

- 2 monety o nominale 5 groszy z 2005 r. i 10 groszy z 2006 r. za kwotę, co najmniej 400 zł każda od innej ustalonej osoby,

- 13 monet: o nominale 10 groszy z 2005 r., o nominale 1 złoty z 2009 r., o nominale 1 złoty z 2009 r., o nominale 2 złotych z 2006 r., o nominale 20 groszy z 2009 r., o nominale 5 groszy z 2005 r., o nominale 2 groszy z 2005 r., o nominale 10 groszy z 2006 r., o nominale 10 groszy z 2006 r., o nominale 10 groszy z 2006 r., o nominale 10 groszy z 2006 r., o nominale 10 groszy z 2005 r., od nieustalonej osoby, za nieustaloną kwotę, wiedząc, iż wymienione wyżej monety zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego,

to jest o czyn z art. 291 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 18 grudnia 2015 r. oskarżonych uniewinnił od popełnienia zarzucanych im czynów. Wyrok zawiera nadto rozstrzygnięcie w zakresie dowodów rzeczowych, kosztów sądowych i wynagrodzenia dla obrońców z urzędu.

Od powyższego wyroku apelację złożył prokurator.

Zaskarżył on wyrok w całości w stosunku do wszystkich oskarżonych, zarzucając:

- obrazę art. 7 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy oraz zasadami doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności w postaci zeznań świadków L. K., P. K. (2), T. K. i innych, dokumentacji uzyskanej z M. (...), co doprowadziło do niesłusznego uznania przez Sąd I instancji, że J. D. swoim postępowaniem nie wypełnił dyspozycji art. 310 § 1 k.k., albowiem wybijał on monety oryginalnymi stemplami, ale w innych stopach niż monety obiegowe, przez co różniły się one kolorem od monet oryginalnych i nie stanowiły imitacji monet obiegowych, nie miały za takie też uchodzić, gdyż były przeznaczone dla kolekcjonerów numizmatów i oskarżony nie zamierzał się posłużyć tymi monetami jako prawdziwym środkiem płatniczym, i w konsekwencji uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy wszechstronna i wnikliwa analiza zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego obiektywnie i w oparciu o wskazania wynikające z treści wyżej powołanego przepisu, prowadzi do odmiennego wniosku,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na niezasadnym przyjęciu, iż będące przedmiotem zarzutu postawionego J. D. wybite przez niego monety w ilości co najmniej 500 sztuk o nominałach 1 grosza, 2 groszy, 5 groszy, 10 groszy i 20 groszy oraz w ilości co najmniej 5 monet o nominale 2 groszy, wybitych na krążkach ze stopu miedzioniklu, przeznaczonego do produkcji monet o nominale 10 groszy w dniu 18 sierpnia 2006 r. były numizmatami, a nie podrobionymi monetami obiegowymi, podczas gdy prawidłowo dokonana ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków J. C. (2), J. P. (2), L. K., G. Z., a także wiedza, zasady logiki i prawidłowego rozumowania prowadzą do odmiennego wniosku,

- obrazę art. 7 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy oraz zasadami doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności w postaci zeznań świadków J. C. (2), J. P. (3), L. K., G. Z. oraz dokumentacji uzyskanej z (...) Sp. z o.o., z(...). (...) S.A. oraz N. (...), w tym ekspertyz, zeznań pokrzywdzonych złożonych w szczególności w toku postępowania przygotowawczego, zabezpieczonych dowodowych monet i ich oględzin, co doprowadziło do niesłusznego uznania przez Sąd I Instancji, że oskarżeni R. K. (1), A. S. (1), S. Z., M. W., A. Ł., R. B. (1), R. K. (2), R. W. i J. N. swoim postępowaniem nie wypełnili dyspozycji art. 310 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k., albowiem oskarżeni nie wykonali czynności polegających na puszczaniu w obieg podrobionego pieniądza, wykorzystując jego podobieństwo do prawdziwego, nie płacili nim, nie rozmieniali go, ani nie sprzedawali go i nie wprowadzili odbiorcy tego pieniądza w błąd co do jego prawdziwości, lecz sprzedawali je jako numizmaty, które na aukcjach A. i na giełdach były opisywane przez nich jako monety próbne i ich zakupy przez pokrzywdzonych zgadzały się z ofertą, i w konsekwencji uniewinnienia tych oskarżonych od zarzutów popełnienia czynów opisanych w pkt I, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, XI, XII, XIII części wstępnej wyroku, podczas gdy wszechstronna i wnikliwa analiza zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego obiektywnie i w oparciu o wskazania wynikające z treści wyżej powołanego przepisu, prowadzi do odmiennego wniosku,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na niezasadnym przyjęciu, iż będące przedmiotem zarzutów przedstawionych oskarżonym R. K. (1), A. S. (1), S. Z., M. W., A. Ł., R. B. (1), R. K. (2), R. W. i J. N. w pkt I, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, XI, XII, XIII części wstępnej wyroku, monety były numizmatami, monetami próbnymi i nie były podrobionymi pieniędzmi obiegowymi z uwagi na okoliczność wybicia ich w innym metalu oraz nie nosiły takich cech, aby można je przyjąć za autentyczne, podczas gdy prawidłowo dokonana ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków J. C. (2), J. P. (3),

L. K., G. Z., dokumentacja uzyskana z N. (...) oraz M. (...), zabezpieczone dowodowe monety i ich oględziny, a także wiedza, zasady logiki i prawidłowego rozumowania prowadzą do odmiennego wniosku,

- obrazę art. 7 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy oraz zasadami doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności w postaci zeznań świadków M. S., E. S., ekspertyzy autentyczności uzyskanej z N. (...) w W., dokumentacji uzyskanej z (...) Sp. z o.o. co doprowadziło do niesłusznego uznania przez Sąd I instancji, że oskarżeni R. B. (1) i R. K. (2) swoim postępowaniem nie wypełnili dyspozycji art. 286 § 1 k.k., albowiem moneta zakupiona przez pokrzywdzonego M. S. zgadzała się z ofertą, i w konsekwencji uniewinnienia tych oskarżonych od zarzutu popełnienia czynu opisanego w pkt X części wstępnej wyroku, podczas gdy wszechstronna i wnikliwa analiza zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego obiektywnie i w oparciu o wskazania wynikające z treści wyżej powołanego przepisu, prowadzi do odmiennego wniosku,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na niezasadnym przyjęciu, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby oskarżony A. S. (2) miał wiedzę, że zakupione przez niego dowodowe monety miałyby pochodzić z przestępstwa, podczas gdy prawidłowo dokonana ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności dokumentacji uzyskanej z N. (...) oraz M. (...), zabezpieczone dowodowe monety i ich oględziny, zachowanie się A. S. (2) w toku śledztwa, a mianowicie nie wydanie przedmiotowych monet podczas czynności przeprowadzanych na polecenie prokuratora przez funkcjonariuszy (...), na podstawie postanowienia o żądaniu wydania rzeczy, z którym dwukrotnie wymienieni udali się do niego, oraz złożenie oświadczenia - podczas dokonywanego w dniu 1 sierpnia 2012 roku, przeszukania domu A. S. (2), iż nie posiada on takowych monet, podczas gdy w toku tej czynności je ujawniono, a także wiedza, zasady logiki i prawidłowego rozumowania prowadzą do odmiennego wniosku,

- obrazę art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. i art. 167 § 1 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na oddaleniu przez Sąd I instancji wniosku dowodowego prokuratora o dopuszczenie dowodu z zeznań funkcjonariusza (...), przeprowadzającego w dniu 1 sierpnia 2012 r. czynność przeszukania w miejscu zamieszkania A. S. (2), w celu ustalenia okoliczności zachowania się oskarżonego podczas przeprowadzanej czynności oraz złożonego przez niego do protokołu oświadczenia, że nie posiada monet pochodzących z przestępstwa, podczas gdy je posiadał, bo zostały ujawnione w trakcie tej czynności, co spowodowało, że Sąd zaniechał ustawowego obowiązku dążenia do ustalenia prawdy materialnej oraz badania i uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego i w konsekwencji uniewinnienia A. S. (2) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W konkluzji apelacji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego uniewinnienia oskarżonego J. D. od popełnienia czynu zarzucanego w pkt II aktu oskarżenia i uniewinnienia oskarżonych R. B. (1) i R. K. (2) od popełnienia czynu z pkt X aktu oskarżenia. W pozostałym zakresie apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

I.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego uniewinnienia oskarżonego J. D. od popełnienia czynu z pkt II aktu oskarżenia.

Do konstytutywnych cech „podrabiania”, o którym mowa w art. 310

§ 1 k.k. należy to, że jest ono bezprawne, czyli zostało podjęte przez podmiot, który nie miał do tego uprawnienia (Genowefa Rejman „Fałszowanie pieniędzy i papierów wartościowych” teza 3, PPK 2001.21.129). Tym samym wybicie monet przy użyciu oryginalnych stempli – w sposób opisany przez oskarżonego – jest ich podrobieniem. Sąd Okręgowy

ustalił, że dla bytu przestępstwa z art. 310 § 1 k.k. ma znaczenie, czy sprawca zamierzał posłużyć się sfalszowanym środkiem płatniczym jak prawdziwym (str. 40 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Tego rodzaju pogląd nie znajduje oparcia w dyspozycji wyżej wymienionego przepisu, z której wynika, że znamionami określającymi czynności sprawcze jest samo „podrobienie” lub „przerobienie” środka płatniczego i papierów wartościowych.

Oczywiście „podrobieniem” będzie wykonanie takiej imitacji, aby mogła ona uchodzić za oryginał. Wystarcza przy tym osiągnięcie takiego poziomu, że człowiek niedoświadczony nie będzie mógł od razu przekonać się o nieprawidłowości wręzonego jako pieniądź przedmiotu. Tym samym nie spełnia warunków karalności falsyfikat (przerobiony lub podrobiony pieniądź lub dokument), którego nieprawdziwość jest tak oczywista, widoczna na pierwszy rzut oka, że przeciętny człowiek w normalnych warunkach nie mógłby go wziąć za autentyczny (vide: Komentarz do Kodeksu karnego Andrzeja Marka, Wolters Kluwer 2007, 4 wyd. teza 11 do art. 310, Komentarz do Kodeksu karnego. Część szczególna pod red. Andrzeja Zolla, WK 2016, IV wyd., teza 11 do art. 310 i cytowane tam judykaty). Nie daje to jednakże podstaw do wyprowadzenia wniosku, że sprawca, który dokonuje podrobienia lub przerobienia pieniędzy ma się nimi posłużyć jako autentycznym środkiem płatniczym.

Oskarżony J. D. wyjaśnił, że wybijał monety na krążkach, na których bito monety o innych nominałach. Mając na uwadze te wyjaśnienia Sąd Okręgowy stwierdził, że monety wybite przez oskarżonego różniły się kolorem od oryginalnych monet (str. 4 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Sąd I instancji nie rozważył jednakże, czy powyższa różnica jest taka, że przeciętny człowiek mógłby od razu mieć wątpliwości co do ich autentyczności. Przy tego rodzaju rozważaniach nie można też pominąć, że:

- użyte przez oskarżonego krążki metalu zawierały stop metali właściwy dla autentycznych monet o innych nominałach,
- awersy i rewersy monet nie mogły budzić zastrzeżeń, gdyż zostały wybite oryginalnym stemplem,
- w obiegu znajdują się monety okolicznościowe, które dość często wytwarzane są w stopach metali innych niż zwykłe monety o danym nominale.

Dla interpretacji znamion czynnościowych podrobienia pieniędzy nie ma znaczenia, czy i w jakim celu działał sprawca. Tym samym bezprzedmiotowe są zawarte w tym zakresie uwagi Sądu Okręgowego, że monety wybijane przez oskarżonego nie były przeznaczone do zwykłego obiegu, a dla kolekcjonerów (str. 41 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

W tym stanie rzeczy zaskarżony wyrok w odniesieniu do postawionego oskarżonemu J. D. zarzutu popełnienia czynu z art. 310 § 1 k.k. podlega uchynieniu, a sprawa w tej części przekazaniu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe, a następnie zgromadzony materiał podda szczegółowej analizie i uwzględniając uwagi zawarte wyżej wyda trafne rozstrzygnięcie.

II.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego uniewinnienia oskarżonych R. B. (1) i R. K. (2) od popełnienia czynu z pkt X aktu oskarżenia.

W pkt X aktu oskarżenia zarzucono oskarżonym R. B. (1) i R. K. (2) popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k. polegającego na doprowadzeniu M. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 370 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, że zbyta mu moneta o nominale 5 groszy z 1991 r. była wybita z miedzi, podczas, gdy została ona wytworzona w stopie właściwym dla tej monety.

W świetle ekspertyzy sporządzonej przez N. (...)nie ulega wątpliwości, że przedmiotowa moneta była autentyczna i wybito ją w oryginalnym dla tej monety stopie metali. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się do okoliczności dotyczących przedmiotowego zdarzenia i nie wyjaśnił co legło u podstaw wydania wyroku

uniewinniającego. W tym stanie rzeczy zaskarżony wyrok w tej części również nie mógł się ostać, a sprawa w tym zakresie podlega przekazaniu do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu przewodu sądowego dokona wnikliwej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wyjaśnień oskarżonych i zeznań pokrzywdzonego, a następnie wyda trafne rozstrzygnięcie. Należy pamiętać, że zgodnie z treścią art. 286 § 1 k.k. odpowiada za oszustwo ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd (oszustwo czynne) albo wyzyskania błędu tej osoby (oszustwo bierne), przy czym wprowadzenie w błąd oznacza, że sprawca swoimi podstępными zabiegami doprowadza inną osobę do mylnego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy. Elementy przedmiotowe oszustwa muszą być objęte świadomością sprawcy, który chcąc uzyskać nienależną korzyść majątkową, działa świadomie w określony sposób. Jeżeli jeden z tych elementów nie jest objęty świadomością, nie ma oszustwa i jeżeli któregoś z nich sprawca nie chce, lecz tylko się nań godzi, to również nie wypełnia znamion tego przestępstwa. Oszustwo może być zatem przestępstwem popełnionym tylko umyślnie z zamiarem bezpośrednim, kierunkowym, obejmującym cel i sposób działania (Komentarz do Kodeksu karnego pod red. prof. dr hab. Andrzeja Wąska, Wydanie CH Beck Warszawa 2004, nb. 28, 87 i 89 do art. 286, str. 859 i 870, tom II).

III.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego uniewinnienia oskarżonych R. K. (1) od popełnienia czynu z pkt I aktu oskarżenia, A. S. (1) od popełnienia czynu z pkt III aktu oskarżenia, S. Z. od popełnienia czynów z pkt IV i z pkt V aktu oskarżenia, M. W. od popełnienia czynu z pkt VI aktu oskarżenia, A. #. od popełnienia czynów z pkt VII i z pkt VIII aktu oskarżenia, R. B. (1) i R. K. (2) od popełnienia czynu z pkt IX aktu oskarżenia, R. W. od popełnienia czynu z pkt XI aktu oskarżenia, J. N. od popełnienia czynów z pkt XII i z pkt XIII aktu oskarżenia.

W ramach wyżej wymienionych czynów oskarżonym zarzucono m.in., że puścili w obieg podrobione monety o nominałach od 1 grosza do 2 złotych poprzez ich sprzedaż, z tym, iż R. W. i M. W. nadto usiłowanie powyższego przestępstwa poprzez wystawienie do sprzedaży monety o nominale 2 groszy (R. W.) i dwóch monet o nominałach 20 groszy (M. W.) oraz przechowywanie przez R. W. w celu puszczenia w obieg podrobionych monet o nominałach od 2 groszy do 2 złotych.

Odnosząc się do postawionego oskarżonym zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 310 § 2 k.k. należało rozważyć, czy przedmiotowe monety zostały wytworzone w M. (...), a jeśli tak, to czy nastąpiło to w legalny sposób. Biegli Z. M. (2) i M. Ś. z I. (...) podczas przesłuchania na rozprawie nie wykluczyli, że monety poddane badaniom zostały wybite przy użyciu oryginalnego stempla M. (...) (k. 10294 - 10300). Możliwym zatem jest, że część monet została wytworzona przez J. D. w okolicznościach przez niego podanych, z tym, że na pewno nie są to monety wybite w srebrze lub aluminium, a więc w materiałach, które nie są używane do bicia monet obiegowych. Oskarżony ten wyraźnie bowiem stwierdził, że bił monety w stopach metali wykorzystywanych do wyrobu monet obiegowych, z tym, że używał krążków właściwych dla innych nominałów, np. monety o nominałach 1, 2, 5 groszy bił w stopach przeznaczonych dla monet o wyższych nominałach i odwrotnie. Zakładając, że monety będące przedmiotem przestępstw zarzuconych oskarżonym zostały wytworzone w M. (...), to nie nastąpiło to w sposób legalny i odnosi się to także do ewentualnego wybicia monet w okolicznościach innych od opisanych przez oskarżonego J. D.. Przedmiotowe monety nie są bowiem:

- monetami wykonanymi podczas prób technologicznych związanych z zatwierdzeniem nowych wizerunków monet (monety denominacyjne), co miało miejsce w 1990 r. (monety o nominałach 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 1 zł) i w 1994 r. (monety o nominałach 2 zł i 5 zł),

- monetami wykonanymi podczas prób wewnętrznych w związku z kontrolą poprawności dokonanej zmiany roku emisji,

gdyż wszystkie próby wykonywane są w materiałach zgodnych z obowiązującą specyfikacją techniczną monet, a monety pochodzące z prób zawierają wypukły napis: (...) (pismo N. (...) z 6 maja 2010 r., k. 8 - 12, a także pismo M. (...) z 6 lipca 2012 r., k. 3 981), a monety, o których mowa w zarzutach zostały wybite w stopach, które nie są właściwe dla danych nominałów i nie zawierają napisu (...).

Sąd Okręgowy podniósł w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że E. K., zatrudniona w M. (...) w charakterze skarbnika specjalisty zeznała, że monety bite podczas prób technologicznych nie muszą mieć napisów „(...)”, gdyż są wykonywane inną technologią (str. 33 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), z tym, że świadek dodała: „...ja dokładnie nie wiem, to technolog wie” (k. 10 092). Zważywszy na to ostatnie stwierdzenie brak jest podstaw do podważania w oparciu o zeznania złożone przez E. K. informacji udzielonej przez N. (...), zawierającej wyczerpujące wyjaśnienia o wykonywaniu prób technologicznych monet i okolicznościach w jakich ma to miejsce.

Rozważania powyższe nie dezawuuują prawidłowości rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku. Wyjaśnić bowiem należy na czym polega penalizowanie w art. 310 § 2 k.k. zachowanie polegające na puszczeniu w obieg podrobionego lub przerobionego pieniądza. Jest ono definiowane następująco:

- Puszczenie w obieg to powodowanie, aby sfalszowane wartości znalazły się na rynku gospodarczym równolegle do wartości autentycznych, a przez zewnętrzne podobieństwo do nich korzystały z tych samych znamion wiary publicznej. Falsz oprócz materialnego stworzenia nieautentycznych wartości jeszcze nie oznacza samo przez się „wprowadzenia ich na rynek” i wymaga dla swego wykorzystania właśnie puszczenia w obieg. Czynność puszczenia w obieg sprowadza się do przekazywania pieniądza innej osobie tytułem zapłaty za towar, ekwiwalentu za prawdziwe pieniądze (np. w drodze rozmienienia na drobne), darowizny (prezentu, napiwku, jałmużny). Puszczenie w obieg jest działaniem zmierzającym do tego, aby fałszykat przyjęty został jako pieniądz obrotowy, przy czym dla odpowiedzialności karnej jest obojętne, czy puszczaćcy otrzymuje za podrobiony pieniądz ekwiwalent, czy też wydaje go za darmo (Komentarz do Kodeksu karnego. Część szczególna pod red. Andrzeja Wąska Wyd. CH Beck Warszawa 2004, nb. 59, 60, 62 do art. 310, str. 1305 – 1306, tom II);

- Puszczenie w obieg fałszykatu polega na posłużeniu się nim jako autentycznym. Do istoty puszczenia w obieg należy to, że fałszykat znajduje się w kolejnym posiadaniu innych podmiotów (Komentarz do Kodeksu karnego pod red. naukową Mariana Filara, Wolters Kluwer 2016, 5 wyd. teza 11 do art. 310, str. 1655);

- Puszczenie w obieg fałszykatu lub pieniądza (...) polega na wprowadzeniu takiego przedmiotu do użycia, tak jak używane są przedmioty autentyczne; na spowodowaniu, żeby znalazł na rynku gospodarczym równolegle do przedmiotów autentycznych. Puszczenie w obieg podrobionego pieniądza polega na zapłaceniu nim, rozmienieniu, sprzedaniu, przekazaniu w formie darowizny (prezentu, napiwku). Dla bytu przestępstwa jest rzeczą obojętną, czy osoba przyjmująca fałszykat zdaje sobie z tego sprawę (Komentarz do Kodeksu karnego pod red. Michała Królikowskiego i Roberta Zawłockiego, CH Beck Warszawa 2013, nb. 61 - 62 do art. 310, str. 916);

- Przez pojęcie puszczenia w obieg z art. 310 § 2 k.k. należy rozumieć użycie pieniądza, innego środka płatniczego lub papieru wartościowego w sposób właściwy dla ich oryginalnych odpowiedników i w okolicznościach pozwalających na to, że znajdą się one następnie w posiadaniu innych podmiotów, np. zapłata sfalszowanym pieniądzem, zamiana takiego pieniądza na mniejsze jednostki, darowanie go. Nadto (...) nie wydaje się konieczne wprowadzenie odbiorcy w błąd co do prawdziwości takiego fałszykatu (Komentarz do Kodeksu karnego pod red. Alicji Grześkowiak i Krzysztofa Wilka, CH Beck Warszawa 2015 r., 3 wyd., nb. 15 do art. 310, str. 1369 - 1370);

- pod rządem Kodeksu karnego z 1932 r. wyrażano pogląd, że puszczeniem w obieg jest każde działanie, w którym fałszerz lub inna osoba świadoma tego, że chodzi o fałszykat, wydaje go z rąk swych innej osobie, która go przyjmuje w przekonaniu, że jest to prawdziwy pieniądz lub papier wartościowy. Puszczeniem w obieg było więc zarówno oddanie fałszykatu osobie, która przyjmuje go jak prawdziwy, jak i oddanie go osobie, która wie o fałszerstwie, ale przyjmuje go w celu puszczenia w obieg jako prawdziwy. Obojętną rzeczą było, czy puszczaćcy w obieg oddawał fałszykat komuś osobiście, czy też przesyłał go pocztą lub przez posłańca. Obojętnym też było, czy puszczaćcy w

obieg otrzymał w zamian za falsyfikat jakiś ekwiwalent, czy też wydał go za darmo (w postaci darowizny, napiwku lub jałmużny). Chodziło zatem o to, że sprawca popełnia przestępstwo puszczenia w obieg sfalszowanych pieniędzy i papierów wartościowych w momencie przekazania ich w jakiegokolwiek formie innej osobie. Mógł to być nawet pośrednik świadomy fałszerstwa, który miał dostarczyć falsyfikaty osobie, która przyjmuje je w przekonaniu, że są one prawdziwe. Interpretacja ta do dziś zachowała swoją aktualność. Dla bytu przestępstwa określonego w art. 310 § 2 k.k. niezbędne jest wszak ustalenie, że sprawca przyjmując określony w tym przepisie przedmiot, nie tylko wie o tym, że jest on fałszywy, lecz czyni to z zamiarem puszczenia go w obieg. Sprawca wykorzystując podobieństwo falsyfikatu do autentycznego pieniądza, innego środka płatniczego lub papieru wartościowego puszcza go w obieg, tym samym wprowadzając w błąd odbiorcę falsyfikatu, co do jego prawdziwości. Puszczenie w obieg może przybrać najróżniejsze formy występujące w normalnym obrocie, np. udzielenie pożyczki, realizacja zobowiązań finansowych, kupno towaru, ale także przekazanie kolejnemu pośrednikowi, jeżeli to przekazanie oznacza zerwanie więzi przedmiotu z danym pośrednikiem. Puszczeniem w obieg będzie także zbycie fałszywych pieniędzy itd. Dodać tutaj trzeba, że pojęcie zbycia nie jest tożsame ze sprzedażą, gdy ma ono szerszy zakres i obejmuje również te zachowania, w wyniku których sfalszowany pieniądz przechodzi we władztwo nabywcy, a umowa nie ma charakteru odpłatnego, czego przykładem może być np. zamiana. Puszczeniem w obieg będzie również sytuacja, gdy sprawca wręcza falsyfikat w formie prezentu (np. urodzinowego) lub jako tzw. napiwek w restauracji czy hotelu bądź też przy innej okazji. Także wręczenie sfalszowanego papieru wartościowego „na próbę”, jak również oddanie go w zastaw będzie puszczeniem w obieg (Komentarz do Kodeksu karnego pod red. Ryszarda Stefańskiego, Wyd. CH Beck Warszawa 2015, nb. 16 i 17 do art. 310, str. 1820 - 1821);

- „Puszczenie w obieg” podrobionego pieniądza ma miejsce wtedy, gdy sprawca, wykorzystując jego podobieństwo do prawdziwego, płaci nim, rozmienia lub sprzedaje go, a więc gdy odbiorcę tego pieniądza wprowadza w błąd co do jego prawdziwości. „Puszczeniem w obieg” środka płatniczego będzie również sytuacja, gdy sprawca wręcza falsyfikat w formie prezentu (np. urodzinowego) lub jako tzw. napiwek w restauracji czy hotelu bądź też przy innej okazji. (Komentarz do Kodeksu karnego. Część szczególna pod red. Andrzeja Zolla, wyd. IV, WK 2016, tezy 21 - 22 do art. 310, tom III).

Judykatura w sposób zbieżny definiuje pojęcie „puszczenia w obieg” środków płatniczych, a cytowane wyżej poglądy doktryny co najmniej w części zostały ukształtowane przez orzecznictwo. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 4 grudnia 1972 r. sygn. akt II KR 20/72 stwierdził np.: „Puszczenie w obieg pieniądza podrobionego ma miejsce wtedy, gdy sprawca wykorzystując jego podobieństwo do prawdziwego, płaci nim, rozmienia lub sprzedaje go, a więc gdy odbiorcę tego pieniądza wprowadza w błąd co do jego prawdziwości”. (LEX nr 16816, OSNPG 1974/5/54). W uzasadnieniu uchwały z 15 maja 1997 r. sygn. I KZP 9/97 Sąd Najwyższy odwołał się do Słownika Języka Polskiego PWN i zawartych tam pojęć: „obieg pieniądza”, „być w obiegu”, „wycofać z obiegu”, a mianowicie przez pojęcie „obieg pieniądza” rozumieć należy obracanie środkami pieniężnymi w związku z kupnem lub sprzedażą towarów, przyjmowaniem pieniędzy, płaceniem za usługi, regulowaniem należności, itp. „Być w obiegu” znaczy być w powszechnym użyciu, mieć ważność, a „wycofać z obiegu” to: wyłączyć z użycia, pozbawić wartości (por. Słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1994, wyd. IX, t. II, s. 410 - 411). Następnie w uzasadnieniu tejże uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że: „Nie budzi także kontrowersji w doktrynie pojęcie „puszczenia w obieg” pieniądza, który to zwrot oznacza przekazywanie środków płatniczych (w tym pieniędzy) komukolwiek z myślą, że ta osoba może dany przedmiot przekazać dalej”. (OSNKW 1997/7-8/58).

Analizując reprezentowane w doktrynie i judykaturze poglądy bezspornym jest, że puszczeniem w obieg podrobionego lub przerobionego pieniądza jest zachowanie polegające na tym, że sprawca mając świadomość, iż dysponuje falsyfikatem, zbywa, wydaje, przekazuje go odpłatnie lub nieodpłatnie:

- osobie, która przyjmuje falsyfikat w przekonaniu, że jest to autentyczny środek płatniczy,

- pośrednikowi (może być łańcuch pośredników) świadomemu, że otrzymuje falsyfikat, który to pośrednik lub pośrednicy przekazują go w wyżej wymieniony sposób osobie przekonanej, że dysponuje autentycznym środkiem płatniczym,

co skutkuje tym, że podrobiony lub przerobiony pieniądź wchodzi do obrotu gospodarczego i funkcjonuje w nim tak jak pieniądź oryginalny i spełnia tę samą rolę, a osoby go posiadające posługują się sfałszowanym środkiem płatniczym tak jak prawdziwym, a więc regulują nim należności, dokonują wpłat np. na rachunek bankowy, dokonują wypłat np. wynagrodzenia osobom, które zatrudniają, dokonują zapłaty za towar lub usługi, rozmieniają na mniejsze nominały, przekazują w formie darowizny, napiwku itp.

W żadnej mierze powyższe warunki nie zostały spełnione w niniejszej sprawie.

Przedmiotowych monet oskarżeni nie wprowadzali bądź jak w przypadku oskarżonego R. W., który monetę o nominale 2 groszy z 2006 r. wystawił na aukcji (...)i przechowywał 8 monet, oraz oskarżonego M. W., który oferował do sprzedaży dwie monety o nominale 20 groszy, nie zamierzali wprowadzić do normalnego obiegu, gdyż monety te w żadnym wypadku nie miały spełniać roli właściwej dla środków płatniczych. Wynika to z ceny za jaką monety były zbywane, co najmniej kilkaset razy przekraczającej ich wartość nominalną. Środki finansowe jakie nabywcy wykładali za zakupione monety wykluczały wprowadzenie tych monet do zwykłego obiegu. Charakterystycznym jest przy tym, że duża część monet nabywanych przez oskarżonych znajdowała się w tzw. słabach bądź też oskarżeni oddawali je do funkcjonujących na rynku tzw. firm gradingowych w celu dokonania oceny, wskazania stopu w którym zostały one wykonane i umieszczenia w słabach. Nie ulega wątpliwości, że monety nabywali kolekcjonerzy bądź osoby działające na tym rynku. Tego typu transakcje nie miały formy „puszczenia w obieg” pieniądza w rozumieniu, o którym mowa art. 310§ 2 k.k., gdyż zamiarem stron nie było użycie monet zgodnie z ich przeznaczeniem, a więc w obrocie gospodarczym równoległe z ich autentycznymi odpowiednikami i monety w powyższy sposób nie były wykorzystywane.

Należy w tym miejscu zauważyć, że w odniesieniu do przestępstwa określonego w art. 310 § 2 k.k. rodzajowym przedmiotem ochrony jest system gospodarczy oraz niezakłócony i bezpieczny obrót pieniędzmi, papierami wartościowymi i innymi dokumentami objętymi ochroną wyżej cytowanego przepisu. Skoro zatem przedmiotowe monety nie były przeznaczone i nie zostały wprowadzone do powszechnego obiegu gospodarczego, to transakcje dokonywane przez oskarżonych nie szkodziły ani też nie stanowiły zagrożenia dla systemu gospodarczego i pieniężnego. Nadto w jakikolwiek sposób nie podważały one rzetelności i prawdziwości polskiego pieniądza jako środka płatniczego funkcjonującego na rynku.

Z tych też powodów, bez względu na okoliczności w jakich doszło do wytworzenia przedmiotowych monet, brak było podstaw do przypisania oskarżonym występku z art. 310 § 2 k.k.

W ramach zarzuconych czynów oskarżeni swoim zachowaniem mieli też wyczerpać dyspozycję art. 286 § 1 k.k. poprzez wprowadzenie nabywców w błąd co do autentyczności monet albowiem:

- były to falsyfikaty (np. czyn zarzucony oskarżonemu S. Z. w pkt IV),
- nie były to monety próbne (np. czyn zarzucony oskarżonemu J. N. w pkt XIII),

czym doprowadzili nabywców do niekorzystanego rozporządzenia mieniem, przy czym oskarżony R. W. w odniesieniu do monety o nominale 2 groszy z 2006 r., a oskarżony M. W. w odniesieniu do dwóch monet o nominalach 20 groszy, swoim zachowaniem wyczerpali formę stadialną przestępstwa w postaci usiłowania.

Z treści postawionych zarzutów wynika zatem, że przestępstwo oszustwa polegało na tym, że podrobione monety były sprzedawane jako monety autentyczne bądź jako autentyczne monety próbne.

Nabywcami monet byli kolekcjonerzy, którzy chcieli posiadać monety wybite oryginalnym stemplem M. (...), odmienne od typowych monet obiegowych z uwagi na stop metali użyty do ich wytworzenia. W środowisku kolekcjonerskim – co wynika wyraźnie z relacji składanych w niniejszej sprawie – panowało przekonanie, że monety wytworzone w stopie niewłaściwym dla danej monety są monetami próbnymi, chociaż nie zostały opatrzone stosownymi w tym zakresie oznaczeniami. Należy zauważyć, że na rynku pojawiały się – prawdopodobnie wskutek przeoczenia – autentyczne monety dystrybuowane przez N. (...), które z uwagi na użyty do ich wytworzenia stop, różniły się od monet będących w obiegu. J. W. (2) zeznał, że pracując w banku w oryginalnym worku otrzymanym z N. (...) znalazł monetę o nominale 2 złotych w jednolitym złotym kolorze. Pojawianie się takich monet, które były poszukiwane przez kolekcjonerów, utwierdzało przekonanie, że mogą występować autentyczne monety próbne bez stosownego w tym zakresie oznaczenia. Nie bez znaczenia było też zamieszczanie monet wytworzonych w stopach odmiennych od właściwych dla danych nominałów, nie mających oznaczeń „próba”, w katalogach przeznaczonych dla kolekcjonerów (vide: Katalogi F., P.).

We wstępie do Katalogu F. z 2007 r. autorzy zawarli uwagi dotyczące monet próbnych, a mianowicie: „Nie ujęliśmy w Katalogu wielu pojawiających się na rynku „prób”. Umieszczanie w katalogu wszystkich krążących w obiegu „monet” próbnych budzi w nas coraz więcej wątpliwości. Monety z napisem (...) są przez M. (...) wybijane nieprzerwanie od roku 1994 do dziś, bez podawania jakichkolwiek informacji na ten temat. Każdy typ występuje z napisem wypukłym i wychodzi w ilości od kilku do kilkudziesięciu sztuk. Oficjalnie żadna z tych monet nie ma prawa ujrzeć światła dziennego. Ponadto na rynek trafiają coraz częściej monety, które trudno zakwalifikować do jakiegokolwiek kategorii, np. moneta (...), ale wybita stemplem odwróconym, (...), ale stempel zwykły, jak wiele innych wariacji stopu, wagi i stempla. Nasze próby dotarcia do informacji jakie monety próbne, w jakich ilościach i z jakiego stopu zostały wybite, niestety nie powiodły się. M. (...) na takie pytanie nie potrafiła odpowiedzieć” (k. 838). Pomijając, że powyższa informacja została umieszczona we wstępie, to bezspornym jest, że jej treść nie pozwala na wysunięcie jednoznacznego wniosku, iż monety tego rodzaju jak wymienione w zarzutach postawionych oskarżonym, są falsyfikatami i nie zostały wytworzone w M. (...). Stwierdzenie przez autorów, że na rynku pojawiają się monety, które trudno zakwalifikować do jakiegokolwiek kategorii, a M. nie chce udzielić informacji o ilości monet próbnych i stopach użytych do ich produkcji, może zaś sugerować, że w M. wytwarzane były monety w stopach innych niż właściwe dla danych nominałów. Gdyby bowiem tego rodzaju monety nie były wytwarzane, to M. udzieliłaby odpowiedzi autorom Katalogu.

Biegli z I. (...), o czym mowa wyżej, podczas przesłuchania na rozprawie stwierdzili, że nie można wykluczyć, iż przedmiotowe monety wybito przy użyciu oryginalnego stempla. Mając nadto na uwadze, że w środowisku kolekcjonerskim panowało przekonanie, iż w M. mogły być wytwarzane monety próbne bez stosownych oznaczeń, co potwierdzały tego rodzaju przypadki jak opisany przez świadka J. W. (2), to nie można zasadnie twierdzić, że oskarżeni sprzedając bądź oferując do sprzedaży przedmiotowe monety wprowadzali bądź usiłowali wprowadzać w błąd nabywców co do autentyczności monet bądź ich autentyczności jako monet próbnych, działając z zamiarem bezpośrednim kierunkowym, który dla bytu przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. jest niezbędny, zarówno co do celu działania sprawców jak i użytych środków. Elementy przedmiotowe oszustwa muszą być bowiem objęte świadomością sprawcy, który chcąc uzyskać nienależną korzyść majątkową, działa świadomie w określony sposób (Komentarz do Kodeksu karnego. Część szczególna pod red. Andrzeja Wąska, CH Beck Warszawa 2004, nb. 87 do art. 286, str. 870).

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podniósł, że przedmiotowe monety były sprzedawane jedynie w obiegu numizmatycznym jako numizmaty za różne kwoty zdecydowanie większe niż ich wartość nominalna, a numizmaty nie stanowią prawnego środka płatniczego i nie mogą być przedmiotem przestępstwa określonego w art. 310 k.k. (str. 42 i 43 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 3 lit. a i b uchwały zarządu N. (...) z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie warunków i zasad sprzedaży przez N. (...) monet, banknotów i numizmatów przeznaczonych na cele kolekcjonerskie oraz na inne cele (M.P. 2013.1011z późn. zm.) obowiązującą od dnia 1 marca 2014 r. do numizmatów zalicza się banknoty i monety, które nie zostały wprowadzone do obiegu oraz banknoty i monety wycofane z obiegu. Identyczne uregulowanie było zawarte w poprzednio obowiązującej uchwale zarządu N. (...) z dnia 26 października 2009 r. w sprawie warunków i zasad sprzedaży przez N. (...) monet, banknotów i numizmatów przeznaczonych na cele kolekcjonerskie oraz na inne cele (§ 1 ust. 2 pkt 4 lit. a i b, opubl. w M.P. Nr

70, poz. 897). Oczywiście powyższe regulacje dotyczą banknotów i monet wytworzonych legalnie, przez podmiot do tego uprawniony. W tym rozumieniu przedmiotowe monety - z przyczyn, o których mowa we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia - nie mogły być traktowane jako numizmaty. Jednakże - o czym mowa przy omawianiu kwestii związanych z tym, czy zachowanie oskarżonych wyczerpywało znamiona występku oszustwa - w środowisku kolekcjonerskim panowało przekonanie, że przedmiotowe monety były swojego rodzaju monetami próbnymi, to jest monetami, które nie zostały wprowadzone do powszechnego obiegu, a zatem miały charakter numizmatów.

Uwzględniając uwagi zawarte w tej części uzasadnienia brak jest podstaw do kwestionowania zaskarżonego wyroku w odniesieniu do zarzuconych oskarżonym czynów z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. bądź nadto wyczerpujących ich formę stadialną w postaci usiłowania, a podniesione w apelacji prokuratora zarzuty dopuszczenia się przez Sąd I instancji obrazy art. 7 k.p.k. i błędu w ustaleniach faktycznych są chybione.

IV.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego uniewinniania oskarżonego A. S. (2) od popełnienia czynu z pkt XIV aktu oskarżenia.

Oskarżonemu A. S. (2) zarzucono, że nabył monety wymienione w akcie oskarżenia, wiedząc iż zostały one uzyskane za pomocą czynu zabronionego.

Jak już wykazano wyżej nie można wykluczyć, że monety nabyte przez oskarżonego od A. S. (1) i P. K. (3) oraz pozostałe monety zabezpieczone u oskarżonego zostały wybite przy użyciu stempla M. (...), a zatem nie odbiegały wzorem awersu i rewersu od oryginalnych monet. Różniły się jedynie metalem bądź stopem metali, w którym były wybite. Wśród kolekcjonerów panowało przekonanie, że tego rodzaju monety chociaż nie były opatrzone stosownymi napisami, były monetami próbnymi. Były one opisywane w katalogach stanowiących istotne źródło wiedzy dla kolekcjonerów. W cytowanym wcześniej wstępie do katalogu F. z 2007 r. autorzy stwierdzają co prawda, że oficjalnie żadna moneta próbna nie powinna opuścić M. lecz jednocześnie zauważają, iż nie powiodły się zabiegi uzyskania z M. odpowiedzi dotyczącej monet próbnych. Uwagi autorów katalogu nie dają podstaw do twierdzenia, że monety tego rodzaju jak znajdujące się w posiadaniu oskarżonego zostały wytworzone bądź wprowadzone na rynek za pomocą czynu zabronionego, zwłaszcza, że często były one sprzedawane na jawnych i ogólnie dostępnych aukcjach internetowych bądź aukcjach stacjonarnych prowadzonych przez znane na rynku kolekcjonerskim firmy np. W. (...), a duża część monet znajdowała się w słabach i posiadała oznaczenia firm (...). Część monet nabytych przez oskarżonego A. S. (2) znajdowała się właśnie w słabach.

Nie można pominąć, że przed denominacją wybito w niklu po 500 sztuk monet wytworzonych w M., poczynając od 1 grosza z 1999 r. do 5 złotych z 1999 r., przy czym monety te trafiły nie tylko do muzeów lecz także osób fizycznych i mogły znaleźć się na rynku kolekcjonerskim (pismo D. (...) z 10 lipca 2012 r. k. 3983).

Zważywszy na powyższą argumentację nie można zasadnie twierdzić, że oskarżony swoim zachowaniem dopuścił się nie tylko paserstwa umyślnego lecz także paserstwa nieumyślnego, o którym mowa w art. 292

§ 1 k.k. Okoliczność, że oskarżony podczas pierwszego i drugiego przeszukania nie wydał wszystkich monet świadczy jedynie, że nie był on skłonny do współpracy z organami ścigania i nie stanowi dowodu potwierdzającego popełnienie zarzucanego mu czynu. Dlatego też nie można twierdzić, że oddalając wniosek o przesłuchanie funkcjonariusza Policji przeprowadzającego przeszukanie u oskarżonego w dniu 1 sierpnia 2012 r. na okoliczność zachowania się oskarżonego podczas przeszukania i złożenia do protokołu oświadczenia, że nie posiada monet pochodzących z przestępstwa, Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 167 § 1 k.p.k. i pozostałych przepisów postępowania wymienionych w zarzucie apelacyjnym dotyczącym tej kwestii. Na marginesie podnieść należy, że w świetle rozważań zawartych w niniejszym uzasadnieniu oświadczenie oskarżonego, iż nie posiada monet pochodzących z czynu zabronionego było zgodne z prawdą.

Z tych też względów nie można uznać, że apelacja prokuratora zawiera argumenty podważające zasadność rozstrzygnięcia o uniewinnieniu oskarżonego A. S. (2) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

V.

O wydatkach za postępowanie odwoławcze w części, w której Sąd odwoławczy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, orzeczono na podstawie art. 626 § 1, art. 636 § 1 k.p.k.

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu oskarżonych R. K. (1), J. D. i R. W. orzeczono w myśl § 2, § 3, § 4 ust. 1 - 3, § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015.1801).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.